

RAPORT Z WYKONANIA
GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
DLA MIASTA I GMINY OSTRZESZÓW
ZA 2024 ROK

OSTRZESZÓW, CZERWIEC 2025

Wstęp

Na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, w związku z ustawą z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii, samorząd gminny ma obowiązek przyjmować i realizować gminne programy profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii. Od 2022 roku elementem działań edukacyjnych i profilaktycznych prowadzonych w ramach gminnych programów jest także przeciwdziałanie uzależnieniom behawioralnym. Zadania gmin w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom są zadaniami własnymi, na realizację których samorząd ma wskazane źródło finansowania w postaci dochodów z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Zgodnie z art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi „dochody z opłat za zezwolenia wydane na podstawie art. 18 lub art. 18¹ oraz dochody z opłat określonych w art. 11¹ wykorzystywane będą na realizację:

- 1) gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii,
- 2) zadań realizowanych przez placówkę wsparcia dziennego, w której mowa w art. 9 pkt 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, o którym mowa w art. 4¹ ust. 2, – i nie mogą być przeznaczane na inne cele”.

Realizację zadań z zakresu ochrony zdrowia nakłada na samorządy gmin art. 7 ust. 1 pkt. 5 ustawy o samorządzie gminnym. Zadania własne gminy w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych wynikają bezpośrednio z art. 4¹ ust. 1 pkt 1-7 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi i należą do nich:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą domową;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także

działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;

- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- 6) wspieranie zatrudnienia socjalnego przez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej i klubów integracji społecznej.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii art. 10 ust. 1 pkt. 1-5 wskazuje, że przeciwdziałanie narkomanii należy do zadań własnych gminy, obejmujących:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii;
- 5) pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Realizacja zadań, o których mowa wyżej, jest prowadzona w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii stanowiącego część strategii rozwiązywania problemów społecznych, uwzględniającego cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, określone w Narodowym Programie Zdrowia. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Mieście i Gminie Ostrzeszów określa miejsko-gminną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizowania szkód społecznych i zdrowotnych, wynikających z używania alkoholu i narkotyków. Sposoby realizacji zadań w nim zawartych

dostosowane są do potrzeb lokalnych i możliwości prowadzenia określonych działań w oparciu o posiadane zasoby instytucjonalne i osobowe. Przy realizacji Gminnego Programu niezbędne było również uwzględnienie wpływu skutków zdrowotnych wywołanych przez epidemię COVID-19 na zdrowie populacji.

Celem głównym programu jest ograniczanie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z nadużywania napojów alkoholowych i używania innych środków psychoaktywnych poprzez podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców Miasta i Gminy Ostrzeszów, podejmowanie działań zmierzających do zmiany struktury spożycia i wzorów używania napojów alkoholowych i narkotyków oraz prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych.

Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, narkomanii oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków należy do zadań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ostrzeszowie, która działa przy Burmistrzu Miasta i Gminy Ostrzeszów. W skład Komisji wchodzi osoby przeszkolone w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień. W ramach działań Komisja odpowiada za tworzenie i realizację programu rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.

W szczególności działania te obejmują:

- 1) inicjowanie działań dotyczących realizacji programu;
- 2) współpraca z podmiotami realizującymi zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych;
- 3) prowadzenie działalności informacyjnej, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii;
- 4) podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowanie w stosunku do osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego, w tym:
 - motywowanie osób do podjęcia leczenia odwykowego;
 - udzielanie informacji o sposobach i miejscach uzyskania pomocy w rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii;
 - kierowanie osób zgłoszonych do Komisji na specjalistyczne badania diagnostyczne (diagnoza choroby);
 - kierowanie do Sądu wniosków w sprawie orzeczenia o zastosowanie wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego;

- udział w postępowaniu sądowym.
- 5) wydawanie opinii o zgodności z uchwałami Rady Miejskiej Ostrzeszów lokalizacji punktów sprzedaży alkoholu, zgodnie z art. 18 ust. 3a ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- 6) udział w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego oraz Grup Diagnostyczno-Pomocowych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta i Gminy Ostrzeszów jest koordynowana przez Pełnomocnika Burmistrza ds. Przeciwdziałania Uzależnieniom przy współpracy z wyspecjalizowanymi i uprawnionymi do prowadzenia programów profilaktycznych podmiotami, instytucjami, organizacjami i osobami w tym celu przeszkolonymi w ramach swoich zadań statutowych.

Beneficjenci programu:

- 1) osoby dorosłe uzależnione od alkoholu oraz narkotyków i ich rodziny;
- 2) osoby dorosłe zagrożone uzależnieniem od alkoholu oraz narkotyków;
- 3) dzieci i młodzież uzależniona od alkoholu oraz narkotyków;
- 4) dzieci i młodzież zagrożona uzależnieniem od alkoholu i narkotyków oraz ich rodzice i opiekunowie;
- 5) osoby współuzależnione, dorosłe dzieci alkoholików (DDA) i ofiary przemocy domowej;
- 6) osoby i organizacje pozarządowe zawodowo zajmujące się rozwiązywaniem problemów alkoholowych, narkomanii oraz przeciwdziałaniem przemocy domowej;
- 7) kadra pedagogiczna szkół z Miasta i Gminy Ostrzeszów;
- 8) pozostała społeczność lokalna.

Gminny program ma charakter ramowy. Zachodzi zatem konieczność corocznego, szczegółowego określenia zadań realizowanych w ramach tego programu i określenia ich w harmonogramie realizacji w danym roku, przyjętym stosowną uchwałą Rady Miejskiej Ostrzeszów. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta i Gminy Ostrzeszów na rok 2024 został przyjęty do realizacji uchwałą nr LXVII/643/2023 Rady Miejskiej Ostrzeszów z dnia 28 grudnia 2023 r.

Finansowanie programu

Gminny program realizowany jest przez cały rok kalendarzowy w ramach środków finansowych planowanych w budżecie miasta i gminy, pozyskiwanych zgodnie z art. 9² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, pochodzących z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. Określa je plan wydatków opracowany na dany rok, zgodny z projektem budżetu miasta i gminy w dziale 851 – ochrona zdrowia, w rozdziale 85154 - przeciwdziałanie alkoholizmowi, w rozdziale 85153 – przeciwdziałanie narkomanii.

Dodatkowo Miasto i Gmina Ostrzeszów przeznacza środki pochodzące z opłat na sprzedaż napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml na działania mające na celu realizację lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu.

Tabela 1. Realizacja zaplanowanego budżetu w 2024 roku (GKRPA w Ostrzeszowie, dane na dzień 31.12.2024 r.).

Lp.		2024
1.	wpływy	727 531,48 zł (zezwolenia) 193 195,75 zł („małpki”) <u>Razem: 920 727,23 zł</u> 0 zł (niewykorzystane z roku 2023) 0 zł (dofinansowane z budżetu Miasta i Gminy)
2.	plan	655 000,00 zł

W planowaniu i prowadzeniu działań zmierzających do rozwiązywania problemów alkoholowych ważne jest posiadanie rzetelnej wiedzy dotyczącej wzorców zachowań związanych z konsumpcją napojów alkoholowych oraz narkotyków przez mieszkańców, a także systematyczne aktualizowanie bieżących informacji odnośnie struktury spożycia alkoholu oraz postaw zachowań wobec wybranych kategorii zjawisk, problemów alkoholowych i narkotykowych.

Diagnoza

Miasto i Gmina Ostrzeszów liczy **24.077** mieszkańców, z czego **13.933** zamieszkuje w Ostrzeszowie (w tym **11.658** powyżej 18 r.ż.), a **10.144** na terenach wiejskich (w tym **7.945** powyżej 18 r.ż.)(Wydział Spraw Obywatelskich i Działalności Gospodarczej, Urząd Miasta i Gminy w Ostrzeszowie, dane na dzień 31.12.2024 r.).

Na terenie miasta i gminy znajdują się podmioty współpracujące przy realizacji zadań określonych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta i Gminy Ostrzeszów, od których pozyskano informacje składające się na sprawozdanie, tj.:

- 1) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- 2) Klub Abstynenta w Ostrzeszowie;
- 3) 4 Świetlice Środowiskowe;
- 4) Punkt Konsultacyjny;
- 5) Poradnia Leczenia Uzależnień;
- 6) Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna;
- 7) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie;
- 8) Komenda Powiatowa Policji;
- 9) Sąd Rejonowy z zespołem kuratorskim;
- 10) Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej;
- 11) Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej;
- 12) Zakład Obsługi Placówek Oświatowych.

Analizując problemy społeczne formułowane przez mieszkańców Miasta i Gminy Ostrzeszów na pierwsze miejsce wysuwają się: przemoc i agresja w środowiskach, spożywanie alkoholu oraz środków psychoaktywnych przez nieletnich.

Na terenie miasta i gminy funkcjonuje 7 szkół podstawowych, do których uczęszcza 2040 uczniów:

- 1) SP 1 Ostrzeszów – 467;
- 2) SP 2 Ostrzeszów – 606;
- 3) SP Niedźwiedź – 81;
- 4) SP Rogaszyce – 112;
- 5) SP Szklarka Przygodzicka – 74;
- 6) Szkoła Podstawowa w ZSP Rojów – 524;

7) Szkoła Podstawowa w ZSP Siedlików – 176.

(Zakład Obsługi Placówek Oświatowych w Ostrzeszowie, dane na dzień 30.09.2024 r.)

Z analiz przeprowadzonych wśród uczniów szkół podstawowych wynika, że drastycznie obniża się wiek inicjacji alkoholowej. Charakterystyczne przy tym jest, że młodzież nie ma prawidłowego rozeznania co do choroby alkoholowej, problemu alkoholizmu i narkomanii. Młodzież w większości pije przede wszystkim napoje wysokoprocentowe (kolorowe) oraz napoje energetyczne. Trwa kontynuacja procesu zmniejszania się różnic między chłopcami i dziewczętami. Jednocześnie w ostatnich latach nastąpił wzrost tolerancji rodziców w tej kwestii.

Zrealizowane działania profilaktyczne w szkołach podstawowych z terenu Miasta i Gminy Ostrzeszów w roku 2024:

Szkoła Podstawowa nr 1 w Ostrzeszowie

W maju 2019 r. kadra pedagogiczna została przeszkolona z programu profilaktycznego "Domowi Detektywi, czyli Jaś i Małgosia na tropie", mającego na celu opóźnienie inicjacji alkoholowej wśród uczniów. Program skierowany jest do uczniów klas 5 i realizowany jest przez wychowawców. W roku 2024 dokonano zakupu dodatkowych materiałów wspierających realizację programu, w tym: podręcznik nauczyciela, zeszyty dla ucznia, podręcznik lidera. Materiały te stanowią istotne wsparcie w prowadzeniu zajęć, umożliwiając systematyczną realizację założeń programu zwiększając jego skuteczność. W celu podniesienia kompetencji nauczycieli w obszarze zarządzania klasą oraz wspierania uczniów w procesie nauczania, zorganizowano szkolenie z zakresu "Pozytywnej Dyscypliny w Klasie". Szkolenie objęło grono pedagogiczne umożliwiając im zdobycie narzędzi do skutecznego budowania relacji w klasie, wspierania uczniów w rozwiązywaniu konfliktów, tworzenia atmosfery sprzyjającej nauce i rozwojowi emocjonalnemu. Dzięki niemu nauczyciele zyskali praktyczne wskazówki i strategie, które mają bezpośredni wpływ na jakość pracy z uczniami. Dla uczniów klas 8 zakupiono materiały edukacyjne "Power 4 Start", które wspierają rozwój mocnych stron uczniów. Program ten bazuje na rozwijaniu kompetencji emocjonalno-społecznych oraz identyfikacji i wzmacnianiu indywidualnych talentów. W ramach programu wykorzystano także aplikację mobilną Lifeplan App stworzoną przez Fundację Marka Kamińskiego. Aplikacja ta wspiera uczniów w planowaniu własnego rozwoju oraz wyznaczaniu celów. Materiały te są wykorzystywane podczas zajęć rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne pozwalając na pełniejsze wsparcie uczniów w ich ostatnim roku nauki w szkole podstawowej. Zrealizowane działania wpisują się w cele edukacyjne i wychowawcze szkoły,

wspierając zarówno nauczycieli, jak i uczniów. Zakupione materiały oraz zorganizowane szkolenia przyczyniają się do podnoszenia jakości pracy wychowawczej i dydaktycznej, rozwijania kompetencji społecznych i emocjonalnych uczniów, wspierania pozytywnej atmosfery w szkole, budowania odporności i elastyczności psychicznej uczniów. Działania te zostały zaplanowane w odpowiedzi na potrzeby społeczności szkolnej i mają na celu wspieranie harmonijnego rozwoju uczniów i są bardzo ważną częścią oddziaływań profilaktycznych w szkole. Pozostałe wydatkowania dotyczyły warsztatów dla uczniów mających na celu wzmacnianie mocnych stron, promowanie pozytywnych wzorców, budowanie prawidłowych relacji w grupie oraz na materiały dla nauczycieli wspomagające wprowadzanie nabytych umiejętności.

Szkoła Podstawowa nr 2 w Ostrzeszowie

Szeroko pojęta profilaktyka jest bardzo ważną sferą działalności Szkoły Podstawowej nr 2 w Ostrzeszowie. Rok 2024 obfitował w wiele różnorodnych działań profilaktycznych mających na celu troskę o zdrowie uczniów. Zdrowie psychiczne i fizyczne uczniów jest bardzo ważne. Wiele działań nakierowanych jest na profilaktykę zdrowia psychicznego. Należą do nich zajęcia profilaktyczne z wychowawcami np. "Relacje w mojej klasie", „Słowa mogą ranić”, „Akceptacja w klasie”, „Empatia”, "Traktujemy siebie z szacunkiem", "Cyberprzemoc". Prowadzone są również zajęcia i warsztaty z psychologiem i pedagogami szkolnymi. Wychowawcy podejmują z uczniami tematy uzależnienia od telefonu i Internetu, gier komputerowych. Uczulają uczniów na występowanie zjawiska przemocy elektronicznej i rówieśniczej. Mówią o piramidzie żywieniowej i zdrowym trybie życia, uzależnieniu od nikotyny i środków odurzających, uzależnieniu od alkoholu i jego negatywnym wpływie na funkcjonowanie człowieka. 2 kwietnia obchodzony był w szkole "Światowy Dzień Świadomości Autyzmu", a 12 października "Dzień bezpiecznego Internetu". 20 listopada świętowano "Międzynarodowy Dzień Praw Dziecka", a 21 listopada "Dzień życzliwości". Prowadzono cykl lekcji wychowawczych dla uczniów klas 6-8 dotyczących bezpiecznego poruszania się po sieci pt. „Jak być bezpiecznym w sieci?” oraz cykl zajęć dla uczniów klas 1-8 „Dobrostan w sieci”. Ma on na celu uświadamianie uczniów o konieczności rozważnych i bezpiecznych zachowań w sieci oraz wyrabianie krytycznego myślenia. Uważliwienie na cyberprzemoc, tak aby każdy czuł się bezpiecznie. Specjaliści szkolni udzielają stałego wsparcia psychicznego uczniom, prowadzą lekcje profilaktyczne, konsultacje, zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne, czy zwyczajne rozmowy na tematy potrzebne i poruszające uczniów na danym etapie rozwojowym. Uczniowie poznają,

nazywają i uczą się rozmawiając o swoich emocjach. Prowadzono też lekcje wychowawcze przybliżające uczniom różne niepełnosprawności. Realizowano program edukacyjny "Otwórz się na niepełnosprawność". Konkursy profilaktyczne dla klas 1-3 „Jestem szczęśliwy kiedy...”, czy dla klas 4-6 “Jakie narzędzia musiałby mieć Twój legendarny bohater, aby mógł poradzić sobie z przemocą rówieśniczą w realu i w świecie cyfrowym?”. Od września 2024 przystąpiono do udziału w programie profilaktycznym „Godzina dla Młodych Główn”. Program jest częścią projektu MŁODE GŁOWY Fundacji UNAWEZA założonej przez Panią Martynę Wojciechowską. Projekt jest reakcją na dynamiczny wzrost zachowań samobójczych w Polsce. Ma on na celu ochronę zdrowia psychicznego, poczucia własnej wartości i sprawczości wśród młodych ludzi. Postanowiono również powrócić do sprawdzonych wcześniej działań i przeprowadzić cykl lekcji wychowawczych z zakresu savoir vivre. Ważne jest stałe powtarzanie i pokazywanie uczniom jak należy zachowywać się kulturalnie w różnych sytuacjach. Świat nieustannie się zmienia, jednak uniwersalne zasady pozostają aktualne i niezmiennie. Dołączono także do ogólnopolskiej kampanii "Dzieciństwo bez przemocy". Dzięki udziałowi w kampanii uczniowie, rodzice i nauczyciele zyskali dostęp do webinarów dotyczących bezpieczeństwa najmłodszych. Nauczyciele mieli możliwość przeprowadzania lekcji online dla uczniów wszystkich przedziałów wiekowych. W klasach 1-3 "Sieciakowa lekcja. Internet bez Przemocy!". W klasach 4-6 "Przemoc? Dowiedz się jak reagować i jak telefon zaufania może Ci pomóc". W klasach 7-8 "Dopamina – jak budować dobre relacje rówieśnicze, a stawiać granice w tych toksycznych". Rodzice i nauczyciele również mogą rozwijać swoje kompetencje uczestnicząc w ciekawych zajęciach np. "Przemoc rówieśnicza: jak rozmawiać, rozpoznawać i skutecznie reagować?" i "Szczęśliwe dzieciństwo to bezpieczne dzieciństwo - jak rozpoznawać i reagować na krzywdzenie dzieci". Na bieżąco zapewniano uczniom dostęp do sztuki teatralnej, traktującej o ich żywych, realnych, problemach i bolączkach. Uczniowie brali udział w wielu przedstawieniach profilaktycznych takich jak „Tolerancja”, "Dzieci @ sieci", "Hejter", czy „Wspomnienia narkomanki”. Wymienione widowiska na pewno na długo pozostaną w pamięci uczniów. Kontynuując działania rozpoczęte w roku 2023 w klasach starszych nadal wywiązywano się z zadań programu "Empatyczna klasa" mającym na celu rozwijanie u młodzieży umiejętności odczuwania stanów emocjonalnych innych osób oraz reagowania na emocje innych i własne. Projekty edukacyjne „Trzymaj formę” promujące kształtowanie postaw sprzyjających podejmowaniu zdrowych nawyków żywieniowych oraz „Między nami kobietami” uświadamiający uczennicom, że dojrzewanie to zmiany fizyczne, a także psychiczne i emocjonalne. Te projekty goszczą już na stałe, każdego roku w kalendarzu szkoły. W roku

2024 zorganizowano dla uczniów możliwość udziału w spotkaniach z przedstawicielem Policji w celu kształtowania postaw sprzyjających podejmowaniu racjonalnych decyzji związanych z doborem treści w mediach, rozsądnego z nich korzystania, czy zawierania godnych zaufania znajomości w Internecie, czy zachowań akceptowanych społecznie. Odbyły się też zajęcia dla uczniów klas pierwszych z zakresu bezpiecznego poruszania się w drodze do i ze szkoły. Na terenie szkoły Straż Miejska prowadziła zajęcia profilaktyczne dla klas 7 i 8 dotyczące bezpiecznego poruszania się uczniów pieszo, na hulajnodze i rowerze po drodze i chodniku. Na terenie szkoły prężnie działa Szkolne Koło Wolontariatu, a uczniowie każdego roku biorą udział w WOŚP. Istnieje stała współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną i Ośrodkiem Remedium w Ostrzeszowie, aby uczniowie otrzymywali pomoc zgodną z ich trudnościami. W zapewnieniu dzieciom i młodzieży skutecznej pomocy i profilaktyki niezbędna jest również współpraca pracowników szkoły z PCPR, MGOPS i Sądem Rodzinnym. Profilaktyka zdrowia fizycznego uczniów stanowi ogromny obszar. Szkoła od zawsze znana była z aktywności sportowej. Sport pozwala na uwalnianie trudnych emocji oraz pomaga zachować zdrowie i dobre funkcjonowanie funkcji poznawczych. Prowadzone są działania promujące profilaktykę wad postawy, profilaktykę wad wzroku, profilaktykę próchnicy zębów, zdrowej jamy ustnej. Dbano o profilaktykę narządu słuchu. Na potrzeby uczniów i nauczycieli zakupiono wiele ciekawych pomocy profilaktycznych służących podtrzymywaniu dobrej kondycji psychicznej uczniów do wykorzystania na lekcjach wychowawczych i w codziennej praktyce szkolnej. Angażowano też uczniów w konstruktywne aktywności, które są alternatywą do zachowań ryzykownych. Zachęcano ich do uczestnictwa w bogatej ofercie zajęć sportowych, kół zainteresowań, artystycznych, wycieczek, harcerstwa czy wolontariatu. Biblioteka szkolna służy rodzicom bogatą ofertą publikacji na temat znajdowania sposobów na trudności w wychowaniu. Nie zapomniano również o rodzicach uczniów. Udzielano im wsparcia w trudnościach edukacyjnych i w problemach z zachowaniem ich dzieci. Organizowano dla nich szkolenia i warsztaty, aby skutecznie pomagać im w wychowaniu. W roku 2024 zaproszono rodziców do udziału w warsztatach online "Normy i konsekwencje porządkują świat", „Przemoc rówieśnicza: jak rozmawiać, rozpoznawać i skutecznie reagować?”. Nauczyciele wraz z Dyrekcją szkoły uczestniczą w różnorodnych szkoleniach. Każdy z nauczycieli uczestniczy w trzech wybranych przez siebie wykładach akademickich. Przykładowe tematy to: "Szkodliwe informacje. Psychologiczne mechanizmy podatności na dezinformację, fake news i teorie spiskowe w Internecie", "Szczęśliwe dzieciństwo to bezpieczne dzieciństwo - jak rozpoznawać i reagować na krzywdzenie dzieci", "Szkoła z perspektywy ucznia w spektrum autyzmu. Budowanie klimatu sprzyjającego działaniom wychowawczym",

"Przełamywanie wypalenia zawodowego: tworzenie zdrowego środowiska pracy w szkołach", „Zaburzenia depresyjne i lękowe u dzieci i młodzieży". Grono pedagogiczne wzięło udział w szkoleniach "Co nauczyciel wiedzieć powinien", „Edukacja włączająca – przygotowanie i realizacja”, "Obowiązki szkoły w obszarze ochrony małoletnich przed krzywdzeniem". Pedagodzy szkolni przeprowadzili dla wszystkich pracowników szkoły szkolenie "Standardy ochrony małoletnich". Wszystkie te działania podnoszą kompetencje nauczycieli do radzenia sobie w codziennych, trudnych sytuacjach i profilaktyce zdrowia psychicznego. Każdego dnia w Szkole Podstawowej nr 2 w Ostrzeszowie pracowano nad tym, aby skoordynowane, wielorakie oddziaływania profilaktyczne skutecznie wpływały na zdrowie i zachowania dzieci i młodzieży oraz osoby dorosłe w roli rodziców i nauczycieli.

Szkoła Podstawowa w Niedźwiedziu

W Szkole Podstawowej w Niedźwiedziu uczniowie uczestniczyli w programach profilaktycznych prowadzonych przez podmioty zewnętrzne m.in.: Profilaktyka Uniwersalna i Psychoedukacja TANDEM, Centrum Profilaktyki REMEDIUM, Pracownię Profilaktyki EMPATIA, które dotyczyły: konsekwencji zażywania substancji psychoaktywnych i eksperymentowania z nimi, skutków spożywania alkoholu i energetyków, palenia tytoniu i inhalowania e-papierosami, uzależnień behawioralnych oraz hejtu. Podczas zajęć uświadamiano szkodliwe skutki społeczne i psychiczne spożywania przez dzieci napojów bezalkoholowych tzw. 0%. Dzieciom i młodzieży przekazywano treści prozdrowotne, wzmacniające czynniki chroniące. Poruszano też tematykę zachowań ryzykownych i autodestrukcyjnych, radzenia sobie w sytuacjach trudnych, zwrócono uwagę na dbanie o zdrowie psychiczne, reagowanie na zjawiska agresji i przemocy, bycia ostrożnym w kontaktach z nieznanymi oferującymi różne substancje psychotropowe i używki. Podczas zajęć kształtowano postawy asertywne. Uczniowie starszych klas wzięli udział w spektaklach edukacyjno–profilaktycznych wystawionych przez Teatr Edukacji i Profilaktyki MASKA z Krakowa oraz „Mam Teatr” z Warszawy. Spektakle dotyczyły: zażywania chemicznych, toksycznych substancji, które prowadzą do komplikacji zdrowotnych, a nawet śmierci oraz przemocy rówieśniczej, przemocy domowej, emocjach i pętli agresji. Z kolei młodszym klasom zwrócono uwagę na: tolerancję, szacunek dla drugiego człowieka, bycie czujnym co do „tajemniczych” przyjaciół w szeroko pojętej cyberprzestrzeni, ponoszenia odpowiedzialności za otaczający ich świat. Niektóre z działań były związane z potrzebą chwili i sytuacjami interwencyjnymi w szkole. Sfinansowano także warsztaty dla nauczycieli i rodziców dotyczące wiedzy na temat środków psychoaktywnych,

rozpoznawania symptomów uzależnienia i radzenia sobie w sytuacjach trudnych, dbania o zdrowie psychiczne dzieci i młodzieży (mowa tu o depresji, próbach samobójczych, samookaleczeniach wśród dzieci i młodzieży), czy stosowania gier psychologicznych. Rodzicom przekazano także fachową wiedzę z zakresu realnych zagrożeń jakim m.in.: jest sexting. Ponadto szkoła wzięła udział w ogólnopolskiej akcji Adwokatury Polskiej i projekcie „Adwokaci rozjaśniają prawo”, w spotkaniach z funkcjonariuszami: Policji, Straży Miejskiej, Straży Ochrony Kolei, Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną i innymi instytucjami pomocowymi. Zakupiono także pomoce dydaktyczne wspierające pracę i działania wychowawców i specjalistów pomocy psychologiczno-pedagogicznej w placówce.

Szkoła Podstawowa w Rogaszycach

W 2024 roku w Szkole Podstawowej w Rogaszycach w działaniach profilaktycznych skupiono się głównie na rozwijaniu umiejętności udzielania pierwszej pomocy, promocji zdrowia psychicznego oraz współczesnych uzależnieniach. Z okazji Ogólnopolskiego Dnia Trzeźwości, który przypada w poniedziałek poprzedzający Wielkanoc w szkole przeprowadzono zajęcia z pedagogiem na temat skutków sięgania po alkohol i nadużywania go przez Polaków. Dzięki zakupionym w ubiegłym roku alkogogłom przeprowadzono ciekawe prelekcje w klasie V i VIII dzięki, którym uczniowie mieli okazję poznać jakim niebezpieczeństwem jest wsiadanie po alkoholu na rower lub za kierownicę samochodu. Luty i październik w szkole stały się miesiącami poświęconymi zdrowiu psychicznemu. W lutym psycholog szkolny przeprowadził w każdej klasie zajęcia na temat „Walki z depresją”. W październiku uczniowie na lekcjach z pedagogiem omawiali sposoby dbania o zdrowie psychiczne. Klasy III-VIII wyjechały na film pt. „Cudowny chłopak. Biały ptak”, który był opowieścią o wytrzymałości, odwadze i sile dobroci. Od stycznia przeszkoleni wychowawcy w klasach I-III realizują program „Przyjaciele Zippiego” poświęcony promocji zdrowia psychicznego, który kształtuje i rozwija umiejętności psychospołeczne u najmłodszych uczniów. Uczy różnych sposobów radzenia sobie z trudnościami i wykorzystywania nabytych umiejętności w codziennym życiu oraz doskonalili relacje dzieci z innymi ludźmi. Nie koncentruje się on na dzieciach z konkretnymi problemami czy trudnościami, ale promuje zdrowie emocjonalne wszystkich małych dzieci. Pedagog specjalny przeprowadził z uczniami klas I-III warsztaty z pierwszej pomocy przedmedycznej „Ratujemy i uczymy ratować”, a uczniowie starszych klas wzięli udział w szkoleniu przeprowadzonym przez strażaków z PSP z Ostrzeszowa. Na listopadowym zebraniu dla rodziców (na ich życzenie) zostało przeprowadzone szkolenie związane z udzielaniem pierwszej pomocy przedmedycznej. W 2024

roku przeprowadzono szereg konkursów profilaktycznych np. „Nie hejtję – reaguję”, „Komputer, tablet, telefon? – Nie dziękuję. Wolę iść na spacer.”, „Bezpieczne zabawy na śniegu”, „Przemoc moimi oczami”, „Dopóki masz wybór”, „Czego szukają dzieci w sieci?”. Starano się zwracać uczniom uwagę na osoby niepełnosprawne w naszym społeczeństwie. Z wielką radością obchodzono Dzień Kolorowej Skarpetki 21 marca poświęcony osobom z Zespołem Downa oraz ubrano się na niebiesko 2 kwietnia omawiając problem autyzmu. W tym roku obchodzono również Dzień Kropki, by zwrócić uczniom uwagę na osoby niewidome. Uczono się w ten sposób być tolerancyjnymi w stosunku do innych. Uczniowie klas I-III na zajęciach z pedagogiem oraz z wychowawcami, jak co roku brali udział w programie „Nie pal przy mnie, proszę”, a uczniowie klasy czwartej brali udział w programie „Nie spal się na starcie”. Uwrażliwiono dzieci na szkodliwe oddziaływanie dymu papierosowego związane z biernym paleniem oraz kształcono w nich umiejętności radzenia sobie w sytuacjach, gdy inni ludzie przy nich palą. Przed zebraniem z rodzicami rozwieszono plakaty, na których uczniowie wyrazili swój sprzeciw wobec biernego palenia. W ubiegłym roku nawiązano współpracę z teatrem profilaktycznym „Maska”. Młodsze dzieci obejrzały spektakl pt. „To największe jest szaleństwo nie znać słowa BEZPIECZEŃSTWO” oraz „Antka maniery są z innej sfery”. Na oba spektakle zaproszono wychowanków Przedszkola Kolorowe Kredki w Rogaszycach. Starsi uczniowie oglądali przedstawienie pt. „Kliknij, akceptuj”, a jesienią „Szkolna elita”. Wszystkie spektakle cieszyły się dużym zainteresowaniem wśród dzieci. Uczniowie klasy VII i VIII mieli szansę obejrzyć spektakl teatralny pt. „Zanim się obudzisz”. Historia bohaterów spektaklu zmusiła ich do długiej refleksji nad swoim życiem, nad relacjami ze swoimi rodzicami. Po tym wydarzeniu uczniowie w milczeniu wracali do domów. Potem dzielili się swoimi przemyśleniami z pedagogiem szkolnym. Przy współpracy z Komendą Powiatową Policji w Ostrzeszowie w szkole zostały przeprowadzone zajęcia z uczniami wszystkich klas. Tematami spotkań były: bezpieczne ferie, bezpieczne wakacje, bezpieczna droga do i ze szkoły oraz hejt i mowa nienawiści w sieci. W klasach V-VIII przeprowadzono zajęcia z pedagogiem na temat wpływu dopalaczy na nasze zdrowie, oraz przygotowano ciekawą gazetkę na ten temat.

Zespół Szkolno-Przedszkolny z Oddziałami Integracyjnymi w Rojowie

Działania profilaktyczne realizowane w Zespole Szkolno-Przedszkolnym z Oddziałami Integracyjnymi w Rojowie uzależnione są od potrzeb uczniów, nauczycieli i rodziców w danym roku szkolnym.

ZAJĘCIA TUS (Trening Umiejętności Społecznych)

W ostatnim czasie znacząco wzrosła potrzeba prowadzenia z uczniami zajęć kształtujących właściwe postawy społeczne. Zajęcia takie wynikają z opinii i orzeczeń Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej. W związku z tym w ramach funduszy profilaktycznych zostały zakupione gry i narzędzia do realizacji zajęć TUS (Komunikacja, Emocje, Relacje, Trudne sytuacje społeczne, Uczuciowe przedszkolaki, Karty TY!TUS dla 6-latków, 10-latków i 14-latków oraz wiele innych). Powyższe narzędzia przyczyniły się do wzbogacenia treści zajęć i znacznie uatrakcyjniły ich poziom.

EDUlyke – platforma z kursami edukacyjnymi

To interaktywne warsztaty dotyczące kompetencji miękkich, zdrowia psychicznego, profilaktyki uzależnień, budowania kompetencji psychospołecznych i wychowawczych. Przeznaczona jest dla uczniów, grona nauczycielskiego i rodziców. Jest to program dla klas 4-8 uwzględniający nowoczesne podejście do profilaktyki uzależnień. Jest to program z dostępem na 5 lat. Platforma umożliwia uczniom realizację w/w kursu samodzielnie w domu oraz wydruk certyfikatu po realizacji zajęć.

SPEKTAKLE PROFILAKTYCZNE - teatrRegeneracja

Odbyły się spotkania teatralne realizowane przez artystów z Wrocławia. Teatr przychodzi do widza. Spektakle dopasowane do teraźniejszego małego widza - odległe historie osadzone w świecie współczesnym, dzięki czemu młodzi odbiorcy są w stanie je zrozumieć i się z nimi utożsamić.

SZKOLENIA DLA KADRY PEDAGOGICZNEJ I RODZICÓW

W ramach funduszy profilaktycznych zrealizowano szkolenie dla grona pedagogicznego „Radzenie sobie z trudnym rodzicem” przeprowadzone przez Sławomira Prusakowskiego. Sławomir Prusakowski to czołowy prelegent SWPS we Wrocławiu prowadzący zajęcia z obszaru rozwoju kompetencji praktycznych: budowania relacji, komunikacji w pracy i w zespołach. Cieszy się sympatią ze strony placówki. Odbyło się również szkolenie z zakresu zdrowia psychicznego dla grona pedagogicznego i rodziców poprowadzone przez Tomasza Bilickiego – pedagoga, psychoterapeutę, interwenta kryzysowego.

RÓWIEŚNICZA INTERWENCJA KRYZYSOWA

Z uwagi na zauważalne problemy z zakresu sytuacji kryzysowych w ciągu roku szkolnego, które dotyczyły: samouszkodzeń, depresji, problemów z odżywianiem, hejtem, przemocą rówieśniczą lub domową, niską samooceną oraz szeroko pojętych problemów z psychiką dzieci i młodzieży podjęto starania by naturalnym środowiskiem szukania wsparcia w kryzysie stała się grupa rówieśnicza. Dzieci i nastolatki chętniej bowiem opowiadają o swoich

kryzysach przyjaciółom, niż dorosłym. Podjęto współpracę z renomowanym Interwentem Kryzysowym Tomaszem Bilickim i zrealizowano scenariusz zajęć jego autorstwa „Rówieśnicza Interwencja Kryzysowa”. Młodzież podjęła z nim współpracę polegającą na realizacji cyklu warsztatów dla klas 7 i 8. Docelowo w planach jest również podjęcie debaty w formie online lub stacjonarnie z w/w zakresu.

LEKCJE WYCHOWAWCZE

Realizowane były warsztaty dla uczniów klas 4-8 za zakresu profilaktyki przez panią Izabelę Kubot z ośrodka „Remedium”. Wychowawcy dobierali tematy wychowawcze realizowane w klasach po konsultacji z pedagogiem szkolnym.

RESQL

Szkoła w dalszym ciągu realizuje system wspierający w rozwiązywaniu problemów przemocy rówieśniczej RESQL. System w dalszym ciągu się sprawdza i wspomaga pedagogów szkolnych i psychologa szkolnego w zbieraniu informacji i reagowaniu na zgłoszenia uczniów. System dostarcza również dyrektorowi szkoły wiarygodnych danych o skali i przejawach przemocy w szkole.

Zespół Szkolno-Przedszkolny w Siedlikowie

W Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Siedlikowie szeroko rozumiana profilaktyka jest jednym z priorytetów. W ramach profilaktyki realizowanych jest wiele różnorodnych działań zarówno niewymagających jak i wymagających nakładów finansowych. Rok 2024 poza działaniami wewnętrznymi, organizacją i realizacją wielu ciekawych i atrakcyjnych przedsięwzięć zewnętrznych przyniósł wiele korzyści dla dzieci i młodzieży. W profilaktyce ważną rolę odgrywają rekomendowane przez MEiN programy profilaktyczne. W grupie przedszkolnej 6-latków realizowany jest program „Przyjaciele Zippiego”, który ma na celu promocję zdrowia psychicznego i dobrego samopoczucia małych dzieci. Do prowadzenia kolejnego programu „Strażnicy Uśmiechu — program wychowawczo-profilaktyczny” dla uczniów kl. 1-6 został przeszkolony w ODN w Kaliszu jeden z nauczycieli. Nabył on odpowiednie uprawnienia co pozwoli na realizację zajęć, których celem będzie wspomaganie rozwoju samoświadomości, kształtowanie umiejętności życiowych oraz społeczno-emocjonalnych dzieci i młodzieży. Odpowiednie przygotowanie i systematyczne doskonalenie się kadry pedagogicznej jest podstawą do efektywnej pracy z dziećmi i młodzieżą. Obecnie jednym z większych wyzwań w szkole jest odpowiednie wsparcie młodych ludzi w radzeniu sobie z trudnościami jakie napotykają w codziennym funkcjonowaniu. Aby zapewnić uczniom profesjonalną pomoc wszyscy wychowawcy i specjaliści pracujący w szkole odbyli

szkolenie „Pierwsza pomoc emocjonalna w sytuacji kryzysu ucznia” ze specjalistą z ODN w Kaliszu. Powszechnym, współczesnym problemem społecznym jest szeroko rozumiane uzależnienie, czy to od komputera i telefonu, czy też od substancji psychoaktywnych. Powyższemu problemowi były poświęcone zajęcia psychoedukacyjne oraz warsztaty dla dzieci i młodzieży wraz z prelekcją dla rodziców przeprowadzone przez specjalistów z Centrum Profilaktycznego EMPATIA z Kalisza: w kl. 1-3 nt. „Dziecko i komputer - profilaktyka zagrożeń i niebezpieczeństw wynikających z różnych sposobów korzystania z komputera”, w kl. 4-6 nt. „Bycie asertywnym drogą do zdecydowania - profilaktyka zachowań ryzykownych”, w kl. 7-8 nt. „Moje Życie - profilaktyka uzależnień od środków psychoaktywnych”, dla rodziców prelekcja nt. „Komputer — dobrodziejstwo czy zagrożenie”. Jedną z atrakcyjniejszych form oddziaływań na dzieci i młodzież są spektakle teatralne poruszające różnorodną tematykę. Dzieci z kl. 0-3 wzięły udział w spektaklach: pt. „To największe jest szaleństwo, nie znać słowa BEZPIECZEŃSTWO” mającym na celu utrwalenie zasad bezpiecznego zachowania. Natomiast uczniowie kl. 4-8 wzięli udział w spektaklu: pt. „Kliknij, akceptuj” poruszający problem niskiej samooceny uczniów i wynikających z tego problemów psychicznych. W/w spektakle przygotowane zostały przez Teatr Edukacji i Profilaktyki MASKA z Krakowa. Uczniowie kl. 1-3 wzięli również udział w spektaklu pt. „Baśnie z Dalekiego Wschodu” pokazującym, iż w życiu warto kierować się uniwersalnymi wartościami takimi jak dobro, uczciwość i prawda, z kolei uczniowie kl. 4-6 wzięli udział w spektaklu pt. „Dzieci @sieci”, a uczniowie kl. 7-8 w spektaklu pt. „Hejter” mających na celu uświadomienie cyberzagrożeń oraz kształtowanie umiejętności radzenia sobie z trudnymi sytuacjami. Uczniowie kl. 7-8 wzięli również udział w spektaklu pt. „My, Dzieci z dworca ZOO” poruszający problem uzależnienia od narkotyków. W/w spektakle przygotowane zostały przez Teatr Profilaktyczny ALERT z Wrocławia. Życie ludzkie stanowi najwyższą wartość i dlatego należy edukować dzieci i młodzież jak je ratować w sytuacjach zagrożenia. Oprócz niezbędnej wiedzy przekazywanej w ramach zajęć szkolnego koła pierwszej pomocy ważna jest też umiejętność korzystania z różnych urządzeń wspomagających udzielanie pierwszej pomocy. Takim zakupionym urządzeniem treningowym jest kamizelka do ćwiczeń ratowania zadławień i zakrztuszeń Act-fast - jest to nowoczesne urządzenie edukacyjne wspomagające efektywną naukę rękoczynu Heimlicha. Dzięki realistycznej symulacji kamizelka pozwala na praktyczne przyswajanie umiejętności niezbędnych do skutecznej reakcji w nagłych sytuacjach.

Szkoła Podstawowa w Szklarcie Przygodzickiej

Wśród szerokiej gamy zajęć profilaktycznych, które odbyły się w Szkole Podstawowej w Szklarcie Przygodzickiej w roku 2024 na szczególną uwagę na zasługują:

Spektakle profilaktyczne:

- „Hejter” - czyli jeden z nas. Akcja spektaklu toczy się na zwykłym polskim osiedlu lub blokowisku, gdzie żyją ludzie, którzy mają swoje radości i smutki oraz marzenia i pragnienia. Nagle ginie jeden z nich. Przedstawienie w nowatorski sposób pokazuje powszechny problem z jakim na co dzień mierzy się wielu młodych ludzi – problem hejtu.

- „My dzieci z dworca ZOO” – widowisko teatralne opowiadające o współczesnej młodzieży. Na co są narażeni, co niesie im współczesny świat. Zapracowani rodzice i pozostawiona sama sobie młodzież.

Zakupiono materiały profilaktyczne, które wspomagają pracę wychowawcy i pedagoga oraz materiały z zakresu zapobiegania różnego rodzaju uzależnieniom. Przeprowadzono również zajęcia profilaktyczne prowadzone przez pracowników REMEDIUM.

Świetlice Środowiskowe w Bledzianowie, Rogaszycach, Rojowie i Siedlikowie objęły swoją opieką 116 dzieci, w tym dzieci z rodzin z problemem alkoholowym, narkomanii i przemocą domową (Świetlice Środowiskowe, dane na dzień 31.12.2024 r.).

Z danych Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ostrzeszowie wynika, że odsetek rodzin z problemem alkoholowym korzystających z pomocy utrzymuje się na względnie stałym poziomie. W roku 2024 z pomocy MGOPS Ostrzeszów skorzystało 1257 osób z czego 70 to osoby z problemem alkoholowym (Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostrzeszowie, dane na dzień 31.12.2024 r.).

Zjawisko przemocy w nierozłączny sposób wiąże się z problemem alkoholowym występującym w środowisku. Według danych statystycznych Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Komendy Powiatowej Policji większość sprawców fizycznego lub psychicznego znęcania się działa pod wpływem alkoholu (Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Ostrzeszowie, dane na dzień 31.12.2024 r.).

Tabela 2. Liczba złożonych wniosków „Niebieskie Karty” do Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Ostrzeszowie w roku 2024 (Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Ostrzeszowie, dane na dzień 31.12.2024 r.).

Liczba złożonych wniosków w związku z procedurą „Niebieskie Karty”	2024
Ogółem	37
Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	4
Placówki służby zdrowia	0
Placówki szkolno-wychowawcze	6
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	8
Komenda Powiatowa Policji	19
wobec kobiet (ogółem)	4
wobec kobiet (będących pod wpływem alkoholu)	0
wobec mężczyzn (ogółem)	34
wobec mężczyzn (będących pod wpływem alkoholu)	19

W Ostrzeszowie realizowane są programy wsparcia dla osób doświadczających przemocy, których celem jest świadczenie pomocy prawnej, medycznej i psychologicznej. W ramach tych programów dzieciom i osobom dorosłym doświadczającym szkód ze strony osób nadużywających alkoholu oferowana jest również systemowa pomoc wyjścia z kryzysu.

Ponadto organizowane są szkolenia z zakresu problematyki związanej z przemocą domową skierowane do różnych grup zawodowych m.in. kuratorów sądowych, pracowników socjalnych, policjantów, pedagogów szkolnych oraz pracowników OCZ.

Na terenie Ostrzeszowa działa nieodpłatny Punkt Konsultacyjny, którego celem jest udzielenie wsparcia psychologicznego osobom uzależnionym od alkoholu, narkotyków, osób współuzależnionych jak również ofiarom przemocy domowej. Psycholog dyżuruje 6 godzin w tygodniu oraz w razie potrzeby w sytuacjach kryzysowych.

Podstawowymi zadaniami Punktu Konsultacyjnego są:

- 1) motywowanie zarówno osób uzależnionych, jak i członków ich rodzin do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia uzależnienia, kierowanie do leczenia specjalistycznego oraz do skorzystania z pomocy grup samopomocowych;
- 2) motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie, ale nieuzależnionych, do zmiany szkodliwego wzoru picia;
- 3) udzielanie wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym (np. przez rozmowy podtrzymujące, uruchomienie przy punkcie konsultacyjnym grupy wsparcia dla osób

po zakończonym leczeniu w placówce leczenia uzależnienia od alkoholu czy narkotyków);

- 4) rozpoznanie zjawiska przemocy domowej, udzielenie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy;
- 5) inicjowanie interwencji w przypadku diagnozy przemocy domowej;
- 6) gromadzenie aktualnych informacji na temat dostępnych miejsc pomocy i kompetencji poszczególnych służb i instytucji z terenu gminy, które powinny być włączone w systemową pomoc dla rodziny.

Kategorie klientów pojawiających się po poradę w Punkcie Konsultacyjnym w roku 2024:

- osoby z problemem alkoholowym,
- osoby doznające przemocy domowej,
- dorośli członkowie rodziny osoby z problemem alkoholowym (w tym współuzależnieni i DDA),
- osoby z problemem narkotykowym,
- dorośli członkowie rodziny osoby z problemem narkotykowym,
- osoby stosujące przemoc domową (kolejność podyktowana ilością osób).

W związku z nadużywaniem alkoholu bardzo często obserwuje się skłonność do gwałtownego reagowania w sposób niekontrolowany i nieodpowiedzialny wobec samego siebie jak i otoczenia. Wyraża się to również w bezmyślnym poszukiwaniu wrażeń, nawet jeśli ceną ma być szkoda własna bądź cudza. Dlatego najczęściej po spożyciu alkoholu dochodzi do naruszeń prawa.

Tabela 3. Dane dotyczące zdarzeń pod wpływem alkoholu bądź środków odurzających oraz związanych z przemocą domową z terenu Miasta i Gminy Ostrzeszów w roku 2024 (KPP w Ostrzeszowie, dane na dzień 31.12.2024 r.).

Rodzaj	2024
Liczba osób poddanych kontroli stanu trzeźwości	2368
Zatrzymanie za posiadanie środków odurzających	52
Prowadzenie pojazdów w stanie nietrzeźwości	127
Prowadzenie pojazdów po użyciu alkoholu	32
Prowadzenie pojazdów mechanicznych w czasie czynnego zakazu prowadzenia oraz w stanie nietrzeźwości	34
Prowadzenie pojazdów niemechanicznych (rower) pod wpływem alkoholu	29
Zakłócanie porządku publicznego pod wpływem alkoholu	107
Wykroczenia przeciwko obyczajności publicznej	264

Podejmowanie czynności zawodowych pod wpływem alkoholu	3
Spowodowanie wypadków pod wpływem alkoholu	4
Przestępstwa popełnione przez nieletnich pod wpływem środków odurzających	8
Osoby zatrzymane do wytrzeźwienia ogółem	224
Osoby nieletnie zatrzymane do wytrzeźwienia	0
Zatrzymano sprawców przemocy domowej w stanie nietrzeźwości do PDOZ	21
Znęcanie się	35
Rozpijanie małoletniego	0

Z danych pochodzących z policyjnych systemów informatycznych, Krajowej Mapy Zagrożeń Bezpieczeństwa, pism i zgłoszeń kierowanych do dzielnicowych wynika, że wśród problemów zgłaszanych przez lokalną społeczność w czołówce utrzymuje się:

- 1) przekraczanie dozwolonej prędkości (274 zgłoszenia);
- 2) niewłaściwa infrastruktura drogowa (70 zgłoszeń);
- 3) nieprawidłowe parkowanie (48 zgłoszeń);
- 4) nielegalne rajdy samochodowe (21 zgłoszeń);
- 5) **spożywanie alkoholu w miejscach niedozwolonych (19 zgłoszeń);**
- 6) grupowanie się nieletnich zagrożonych demoralizacją (10 zgłoszeń);
- 7) akty wandalizmu (8 zgłoszeń).

Analiza zagrożeń bezpieczeństwa i porządku publicznego przeprowadzona przez Komendę Powiatową Policji w Ostrzeszowie potwierdza, że miejscami w których najczęściej dochodzi do zdarzeń typu 5 (patrz wyżej) były miejsca: parking przy ul. Kąpielowej, Park Kosynierów ul. Piastowska, parking ul. Kaliska (przed Dworkiem) oraz Park im. Jana Pawła II. W roku 2024 na terenie całego Miasta i Gminy Ostrzeszów odnotowano łącznie 193 interwencje związane ze spożywaniem alkoholu. Większość ze wskazanych przez Komendę Powiatową Policji interwencji miała miejsce w okresie od maja do sierpnia, głównie w piątki, soboty i poranki w niedziele. Komenda Powiatowa Policji w Ostrzeszowie poinformowała, że w roku 2024 wykorzystano 97 pakietów testów narkotykowych celem wstępnego badania osób podejrzanych o bycie pod wpływem środków odurzających (KPP w Ostrzeszowie, dane na dzień 31.12.2024 r.).

Analiza interwencji prowadzonych przez Straż Miejską w Ostrzeszowie wskazała, iż największą ilość wykroczeń związanych z używaniem alkoholu odnotowuje się na terenie Parku Jana Pawła II przy ul. Kaliskiej. Park JP II jest aktualnie miejscem grupowania się młodzieży poza godzinami nauki oraz podczas nieusprawiedliwionej nieobecności na zajęciach w szkołach, a także w godzinach popołudniowych i wieczornych, głównie w weekendy. W tym rejonie znajduje się młodzież także z gminy Kępno, w związku z zakazem sprzedaży

alkoholu po godzinie 22. Ponadto przypadki takie są zgłaszane w odniesieniu do Parku Kosynierów (ul. 21 Stycznia), pojedyncze na Placu Sienkiewicza, ul. Św. Mikołaja oraz ul. Mostowej. Interwencje dotyczyły spożywania alkoholu w miejscu publicznym. Odnotowywane są przypadki spożywania alkoholu na terenie Skateparku przy ul. Norweskiej. Należy zauważyć, że najczęściej wykroczeń związanych z używaniem alkoholu jest ujawnianych w parkach oraz w rejonach prywatnych sklepów ogólnospożywczych usytuowanych na obrzeżach miasta. Interwencje głównie dotyczą spożywania alkoholu w miejscach publicznych, jednostkowe - nieobyczajnego zachowania (oddawanie moczu, używanie słów wulgarnych w miejscu publicznym i spanie na ławkach bądź klatkach schodowych domów komunalnych). Interwencje są zgłaszane bądź podejmowane z własnej inicjatywy głównie w godzinach popołudniowo-wieczornych. (Straż Miejska Ostrzeszów, dane na dzień 31.12.2024 r.).

W 2024 roku do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ostrzeszowie wpłynęło 11 wniosków o objęcie leczeniem odwykowym osób nadużywających alkoholu (z czego 2 wnioski dotyczyły kobiet). Do osób zgłoszonych Komisji skierowano zaproszenia na spotkanie-rozмовę motywującą do podjęcia leczenia lub jego kontynuacji. Komisja skierowała 3 osoby na badania, w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczenia odwykowego, prowadzone przez biegłych sądowych. Na potrzeby Komisji biegli sądowi wykonali badania i wydali opinie (na jedną opinię składają się dwa badania: psychiatry i psychologa). Komisja w 2024 roku odbyła 23 posiedzenia. W ramach obowiązków wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej uczestniczono w 77 posiedzeniach Grup Diagnostyczno-Pomocowych w sprawie 19 Niebieskich Kart. Z porad i pomocy Pełnomocnika ds. Przeciwdziałania Uzależnieniom skorzystało ok. 400 osób (GKRPA w Ostrzeszowie, dane na dzień 31.12.2024 r.).

Na terenie miasta działa Poradnia Leczenia Uzależnień, która specjalizuje się w pomocy osobom uzależnionym, współuzależnionym i ich rodzinom.

Tabela 4. Liczba osób uzależnionych od alkoholu/narkotyków leczonych w Poradni Leczenia Uzależnień w Ostrzeszowie w roku 2024 (PLU w Ostrzeszowie, dane na dzień 31.12.2024 r.).

Wyszczególnienie: osoby uzależnione od ALKOHOLU			2024	Wyszczególnienie: osoby uzależnione od NARKOTYKÓW			2024	
Liczba osób leczonych ogółem	Kobiety	54	Liczba osób leczonych ogółem	Kobiety	4	Liczba osób leczonych wg kryterium wieku	Do lat 18	3
	Mężczyźni	193		Mężczyźni	43		19-29 lat	42
Liczba osób leczonych wg kryterium wieku	Do lat 18	3	Liczba osób leczonych po raz pierwszy w życiu	Do lat 18	3	Zobowiązani do leczenia odwykowego	19-29 lat	25
	19-29 lat	42		30-64 lat	19		30-64 lat	19
	30-64 lat	194		65 lat i więcej	0		65 lat i więcej	0
	65 lat i więcej	8		Liczba osób leczonych po raz pierwszy w życiu	11		Zobowiązani do leczenia odwykowego	1
Liczba osób leczonych po raz pierwszy w życiu			95	Liczba osób leczonych po raz pierwszy w życiu			11	
Zobowiązani do leczenia odwykowego			21	Zobowiązani do leczenia odwykowego			1	

W Ostrzeszowie działają grupy Anonimowych Alkoholików: Grupa AA „Baszta” i Grupa AA „Rondo”, Anonimowych Narkomanów: Grupa NA „Płomień” oraz Anonimowych Seksoholików: Grupa SA. Mityngi odbywają się w pomieszczeniach Klubu Abstynenta w Ostrzeszowie przy ulicy Pocztowej 2.

Na terenie Miasta i Gminy Ostrzeszów łączny limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych wynosi 100 (65 punktów sklepowych i 35 punktów lokalowych) (Wydział Spraw Obywatelskich i Działalności Gospodarczej, Urząd Miasta i Gminy w Ostrzeszowie, dane na dzień 31.12.2024 r.).

Tabela 5. Wartość sprzedanego alkoholu (w złotych) w Mieście i Gminie Ostrzeszów w roku 2024 (Wydział Spraw Obywatelskich i Działalności Gospodarczej, Urząd Miasta i Gminy w Ostrzeszowie, dane na dzień 31.12.2024 r.).

WARTOŚĆ SPRZEDANEGO ALKOHOLU W ROKU 2024

Typ sprzedaży	Ogółem (PLN)	Według rodzajów posiadanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych o zawartości alkoholu		
		do 4,5% oraz piwo	powyżej 4,5% do 18%	powyżej 18%
Ogółem	33 898 024,49	12 259 945,20	3 828 651,87	17 809 427,42
Na miejscu	1 573 087,14	355 328,90	800 378,24	417 380,00
Poza miejscem	32 324 937,35	11 904 616,30	3 028 273,63	17 392 047,42

Tabela 6. Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych wg rodzajów posiadanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych o zawartości alkoholu w Mieście i Gminie Ostrzeszów w roku 2024 (Wydział Spraw Obywatelskich i Działalności Gospodarczej, Urząd Miasta i Gminy w Ostrzeszowie, dane na dzień 31.12.2024 r.).

Rok	Ogółem	Liczba punktów sprzedaży alkoholu do spożycia poza miejscem sprzedaży				Liczba punktów sprzedaży alkoholu do spożycia w miejscu sprzedaży			
		Razem	wg zawartości alkoholu			Razem	wg zawartości alkoholu		
			do 4,5% oraz na piwo	pow. 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa)	pow. 18%		do 4,5% oraz na piwo	pow. 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa)	pow. 18%
2024	83	59	54	56	56	29	27	18	16

Tabela 7. Zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w liczbach w roku 2024 (Wydział Spraw Obywatelskich i Działalności Gospodarczej, Urząd Miasta i Gminy w Ostrzeszowie, dane na dzień 31.12.2024 r.).

Wyszczególnienie	2024
Liczba wydanych nowych zezwoleń	73
Liczba obowiązujących zezwoleń (suma)	241
Liczba przedłużonych zezwoleń	3
Zezwolenia, których ważność wygasła	3
Zezwolenia cofnięte	0
Odmowy	0

W roku 2024 Komisja zaopiniowała 25 wniosków o przedłużenie wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych (GKRPA w Ostrzeszowie, dane na dzień 31.12.2024 r.).

Realizowane zadania przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ostrzeszowie:

1) Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu

- kontynuacja działania Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych i współuzależnionych;
- współpraca z Poradnią Leczenia Uzależnień (w zakresie realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii);
- podejmowanie działań zmierzających do poddania się leczeniu odwykowemu osób uzależnionych od alkoholu;
- wspieranie działalności środowisk abstynenckich;
- udzielanie specjalistycznej pomocy i wsparcia rodzicom, których dzieci spożywają alkohol;

- nawiązanie i rozwijanie współpracy między przedstawicielami różnych służb, w tym przedstawicielami wymiaru sprawiedliwości (prokuratorzy, sędziowie, kuratorzy) w celu kierowania osób stosujących przemoc domową do programów korekcyjno-edukacyjnych;
- usprawnienie współpracy, w tym przepływu informacji między przedstawicielami różnych służb, ze szczególnym uwzględnieniem policji i kuratorskiej służby sądowej, w celu przeprowadzania szybszej i skuteczniejszej interwencji wobec sprawców przemocy, szczególnie tych, którzy uprzednio skazani, ponownie dopuszczają się zachowań przemocowych.

2) Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą domową

- kontynuacja działania Punktu Konsultacyjnego dla rodzin osób uzależnionych od alkoholu oraz osób doświadczających przemocy;
- finansowanie działalności Świetlic Środowiskowych dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym oraz przemocą domową;
- finansowanie ferii oraz wakacji dla dzieci ze Świetlic Środowiskowych;
- rozwijanie profilaktyki rodzinnej - uczenie rodziców umiejętności wspierania abstynencji dzieci oraz udzielanie pomocy profesjonalnej rodzicom, których dzieci się upijają;
- tworzenie i koordynowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie z problemem alkoholowym poprzez monitorowanie realizowanych działań;
- zapewnienie dostępności specjalistów przygotowanych do pracy z osobami doświadczającymi przemocy – dorosłymi i dziećmi;
- przygotowanie przedstawicieli służb mających kontakt z osobami stosującymi przemoc do motywowania tych osób do udziału w programach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych;
- upowszechnianie materiałów informacyjno-edukacyjnych na temat psychologicznych i prawnych aspektów przeciwdziałania przemocy domowej;
- członkostwo w Interdyscyplinarnym Zespole ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej;
- zapewnianie profesjonalnej pomocy interwencyjnej i terapeutycznej dzieciom – ofiarom przemocy oraz ich rodzinom;
- podejmowanie działań interwencyjnych adresowanych do osób stosujących przemoc;
- współdziałanie ze strukturami Policji, Pomocy Społecznej, Sądami i Prokuraturami w zakresie wdrożenia procedury „Niebieskich Kart”.

3) Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo–wychowawczych i socjoterapeutycznych

- wprowadzanie działań informacyjno-edukacyjnych, w tym kampanii edukacyjnych dotyczących ryzyka szkód wynikających ze spożywania alkoholu dla konsumentów i ich otoczenia, picia alkoholu przez dzieci i młodzież, zjawiska przemocy domowej i możliwości przeciwdziałania przemocy, w szczególności z problemem alkoholowym;
- włączanie się w realizację ogólnopolskich kampanii promujących życie bez alkoholu i narkotyków;
- organizowanie i wspieranie merytoryczne działań z zakresu rozwiązywania problemów alkoholowych w społecznościach lokalnych;
- wprowadzanie edukacji oraz działań wspierających dla osób pijących ryzykownie i szkodliwie;
- współpraca z lokalnymi mediami w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy domowej;
- działalność edukacyjna na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców, bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz bezpieczeństwa w miejscach publicznych;
- podejmowanie działań edukacyjnych adresowanych do osób stosujących przemoc domową;
- inicjowanie różnorodnych form profilaktyki rówieśniczej;
- finansowanie/dofinansowywanie szkoleń dla członków Komisji w związku ze zjawiskiem alkoholizmu, narkomanii oraz przemocy domowej;
- organizowanie i wspieranie merytoryczne szkoleń, konferencji, seminariów z zakresu rozwiązywania problemów alkoholowych w społecznościach lokalnych;
- dofinansowywanie interdyscyplinarnych szkoleń na temat przemocy domowej i współpracy służb;
- wspieranie i wdrażanie programów profilaktyki problemów alkoholowych w miejscu nauki;
- wspieranie organizacji czasu wolnego dzieci i młodzieży, połączonego z oddziaływaniem socjoterapeutycznym dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym, stanowiących alternatywę wobec używania napojów alkoholowych;

- upowszechnianie programów profilaktycznych realizowanych w środowisku szkolnym i rodzinnym, w grupach podwyższonego ryzyka z uwzględnieniem aktywności kulturalnej i sportowej;
- wdrażanie i upowszechnianie programów edukacyjnych i profilaktycznych adresowanych dla rodziców, zwiększających ich kompetencje wychowawcze w obszarze profilaktyki zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży;
- wprowadzanie działań edukacyjnych dla dorosłych w zakresie szkód wynikających z picia alkoholu przez dzieci i młodzież;
- upowszechnianie informacji dotyczących zjawiska przemocy domowej i możliwości przeciwdziałania, w szczególności z problemem alkoholowym;
- prowadzenie lokalnych działań informacyjno-edukacyjnych na temat zjawiska przemocy domowej, w tym przemocy wobec dzieci (czym jest przemoc, jakie są jej mechanizmy, jakie niesie konsekwencje itp.), a także możliwości uzyskania pomocy (przede wszystkim bezpłatnej) i miejsc, które taką pomoc świadczą;
- przygotowanie i upowszechnianie informacji na temat lokalnej oferty pomocy dla członków rodzin z problemem przemocy, w szczególności z problemem alkoholowym (np. ulotki, informatory, strony internetowe, ogłoszenia w mediach lokalnych);
- włączanie się w ogólnopolskie akcje promujące życie bez przemocy;
- prowadzenie i finansowanie programów profilaktyki przemocy domowej i programów rozwijających umiejętności wychowawcze i pozytywne relacje rodzinne;
- prowadzenie lokalnych diagnoz na temat zjawiska przemocy domowej, np. skali problemu;
- realizowanie programów profilaktyki uniwersalnej, w tym również uwzględniających tematykę związaną z uzależnieniem niestanowiącym uzależnienia od substancji psychoaktywnych (tzw. uzależnień behawioralnych), problematykę środków psychoaktywnych tzw. „dopalaczy”;
- realizowanie działań minimalizujących występowanie ryzykownych zachowań wśród dzieci, młodzieży oraz dorosłych;
- kształtowanie i wzmacnianie czynników chroniących w ramach realizacji programów rozwoju osobistego i społecznego;
- realizowanie pozalekcyjnych zajęć sportowo-rekreacyjnych oraz zagospodarowanie czasu wolnego;
- promocja aktywności fizycznej – wsparcie pozalekcyjnych form aktywizacji fizycznej młodzieży;

- organizowanie wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci i młodzieży ze Świetlic Środowiskowych;
- wprowadzanie w środowisku młodzieżowym działań informacyjno-edukacyjnych oraz zagospodarowania czasu wolnego, ukierunkowanych na rozwój społeczny i profilaktykę uzależnień;
- zapewnianie dzieciom dożywiania realizowanego w Świetlicach Środowiskowych;
- promowanie abstynencji i zdrowego stylu życia;
- organizowanie lokalnych kampanii edukacyjnych;
- prowadzenie stałego interaktywnego systemu informacji;
- publikacje artykułów i informacji prasowych;
- przygotowanie i przeprowadzanie społecznych kampanii przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy oraz współpraca z mediami lokalnymi w zakresie promowania życia bez nałogów;
- zakup i dystrybucja materiałów edukacyjnych, informacyjnych i profilaktycznych dotyczących tematyki uzależnień i zachowań ryzykownych;
- organizowanie i dofinansowywanie szkoleń dla sprzedawców napojów alkoholowych;
- wspieranie działań edukacyjnych realizowanych przez Policję oraz Straż Miejską.

4) Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych

- współpraca z instytucjami i podmiotami pozarządowymi, organizacjami sportowymi, kulturalno-oświatowymi i innymi w zakresie realizacji zajęć profilaktyczno-edukacyjnych dla dzieci, młodzieży i ich rodzin, szczególnie z grup podwyższonego ryzyka;
- zapewnianie warunków działania/pracy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Świetlic Środowiskowych, Punktu Konsultacyjnego, Telefonu Zaufania w Klubie Abstynenta, w tym obsługa administracyjna i kancelaryjna Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- ustalanie i wypłata wynagrodzeń członków Komisji za realizację zadań wynikających z ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- sporządzanie postanowień związanych z opiniowaniem wniosków przedsiębiorców ubiegających się o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych;

- współpraca ze specjalistami pracującymi na rzecz Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w tym m.in. za wykonywanie badań oraz wydawanie opinii przez biegłych sądowych w przedmiocie uzależnienia;
- zabezpieczenie lokalowe i finansowe pracy Komisji;
- finansowanie szkoleń członków Komisji (obowiązek ustawowy):
 - kształcenie w zakresie umiejętności rozpoznawania wzorów picia i podejmowania interwencji wobec osób pijących alkohol ryzykownie i szkodliwie (wczesne rozpoznanie i krótka interwencja);
 - podnoszenie kompetencji w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów wynikających z używania alkoholu, w tym w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej;
 - podnoszenie kompetencji w zakresie skutecznych oddziaływań profilaktycznych oraz udzielania pomocy dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym;
- wspieranie merytoryczne stowarzyszeń abstynenckich;
- wdrażanie standardów pomocy dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym w placówkach świadczących pomoc;
- pomoc dla organizacji pozarządowych oraz inicjatyw obywatelskich dostarczających opieki dzieciom i wspierających proces zdrowienia rodzin z problemami alkoholowymi;

5) Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i art. 15 ustawy oraz występowanie przed Sądem w charakterze oskarżyciela publicznego

- zapewnianie skutecznego przestrzegania prawa w zakresie produkcji, dystrybucji, reklamy, promocji oraz spożywania napojów alkoholowych;
- konsekwentne egzekwowanie zakazu podawania i sprzedaży alkoholu nieletnim.

6) Podejmowanie innych działań związanych z problematyką rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii nie ujętych w programie, a ujawniających się w toku jego realizacji

Zadania realizowane zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia na lata 2021-2025:

1) Profilaktyka uzależnień

- edukacja zdrowotna i profilaktyka uzależnień (uniwersalna, selektywna, wskazująca) realizowana zgodnie z wynikami badań naukowych (w tym epidemiologicznych) oraz dobrą praktyką w dziedzinie przeciwdziałania uzależnieniom;
- monitorowanie problematyki związanej z sytuacją epidemiologiczną w zakresie używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i NSP,

spożywania alkoholu (z uwzględnieniem monitorowania poziomu i struktury spożycia oraz dostępności alkoholu);

- edukacja kadr (w tym szkolenia) uczestniczących w realizacji zadań z zakresu profilaktyki uzależnień (GKRPA);
- poszerzanie i udoskonalanie oferty oraz wspieranie realizacji programów profilaktyki o naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności, w szczególności zalecanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego;
- poszerzanie i podnoszenie jakości oferty pomocy psychologicznej, socjoterapeutycznej i opiekuńczo-wychowawczej dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym i ich rodzin;
- zwiększenie dostępności i podniesienie jakości specjalistycznej pomocy dla osób doznających przemocy domowej;

2) Uzależnienie od zachowań (uzależnienia behawioralne)

- upowszechnianie wiedzy dotyczącej problematyki uzależnień behawioralnych, w tym wydawanie materiałów informacyjno-edukacyjnych;

3) Uzależnienia od narkotyków

- zadania na rzecz ograniczania stosowania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i NSP;

4) Promocja zdrowia psychicznego

- realizacja projektów i programów edukacyjnych, wychowawczych, interwencyjnych oraz profilaktycznych opartych na podstawach naukowych, w tym programów profilaktyki uniwersalnej, wskazującej i selektywnej;

5) Zapobieganie zachowaniom samobójczym

- rozwijanie odpowiedzialnej polityki informacyjnej na temat zachowań samobójczych oraz czynników ryzyka i czynników chroniących z nimi związanych, w tym monitorowanie mediów, stosowanie zaleceń specjalistów (np. suicydologów, specjalistów zdrowia publicznego) w opracowywaniu materiałów informacyjnych;
- rozwój kompetencji pracowników ochrony zdrowia, pracowników oświaty, pomocy społecznej, służb mundurowych, osób duchownych i innych grup zawodowych w zakresie wczesnego wykrywania symptomów zachowań samobójczych oraz podejmowania interwencji wobec osób przejawiających zachowania samobójcze.

Współpraca z instytucjami w zakresie współrealizacji zadań wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii

- 1) Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom w Warszawie;
- 2) Urząd Marszałkowski w Poznaniu;
- 3) Wielkopolski Urząd Wojewódzki w Poznaniu;
- 4) Poradnia Leczenia Uzależnień w Ostrzeszowie;
- 5) Grupy samopomocowe w Ostrzeszowie;
- 6) Świetlice Środowiskowe z terenu Miasta i Gminy Ostrzeszów;
- 7) Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Ostrzeszowie;
- 8) Komenda Powiatowa Policji w Ostrzeszowie;
- 9) Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostrzeszowie;
- 10) Zakład Obsługi Placówek Oświatowych w Ostrzeszowie;
- 11) Sąd Rejonowy z zespołem kuratorskim w Ostrzeszowie;
- 12) Szkoły i inne placówki oświatowe z terenu Miasta i Gminy Ostrzeszów;
- 13) Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Ostrzeszowie;
- 14) Kościoły katolickie i inne związki wyznaniowe w Ostrzeszowie;
- 15) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie – Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Ostrzeszowie.

Monitorowanie stanu problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy domowej na terenie Miasta i Gminy Ostrzeszów

Bieżące monitorowanie sytuacji w zakresie uzależnień od alkoholu i narkotyków dostarcza informacji do planowania działań profilaktycznych. System monitorowania stanowi zaplecze informacyjne dla podmiotów realizujących zadania z zakresu rozwiązywania problemów uzależnień dla władz lokalnych oraz społeczności miasta i gminy.

Monitorowanie programu oznacza systematyczne zbieranie, analizę i interpretację danych w celu określenia efektywności poszczególnych działań, szczególnie po ich zakończeniu. Dane te są przydatne przy podejmowaniu decyzji dotyczących rozszerzenia bądź ograniczania podejmowanych działań programowych oraz przy planowaniu kolejnych. Monitorowanie zjawisk związanych z uzależnieniami na terenie miasta i gminy polega w szczególności na:

- 1) zbieraniu danych statystycznych (w tym o przebiegu programu) dotyczących realizowanych programów profilaktycznych i terapeutycznych;
- 2) zbieraniu danych dotyczących używania substancji psychoaktywnych od podmiotów zajmujących się realizacją działań wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii;
- 3) zbieraniu informacji na temat funkcjonujących na terenie miasta i gminy podmiotów realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom;
- 4) analizie sprawozdań z realizacji zadań;
- 5) pozyskiwaniu danych nt. stanu leczenia odwykowego oraz ich ocenie;
- 6) utrzymaniu systemu informacji o realizowanych działaniach z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i zapobieganiu przemocy oraz o podmiotach realizujących ww. zadania.

Sprawozdanie finansowe i merytoryczne z realizacji Programu jest integralną częścią rocznego sprawozdania budżetowego przedstawianego Radzie Miejskiej Ostrzeszów.